

Інтегрований урок української та англійської, присвячений Європейському дню мов, дає змогу популяризувати вивчення і рідної, й іноземних мов, коли у процесі роботи на уроці учні комплексно засвоюють нову інформацію, розвивають мовні компетенції, вчаться цілісно сприймати сучасну дійсність. Інтеграція навчального матеріалу дає можливості полікультурного виховання, апелювання до численних асоціацій, передбачає активний емоційний відгук, що спонукає до лінгвістичного експерименту, розмірковувань уголос, висловлювання думок, резюмування, позитивного світобачення.

Тема. 26 вересня - Європейський день мов.

Мета: ознайомити дітей зі святом Європейського дня мов, формувати в учнів інтерес до вивчення рідної та іноземної мов, розвивати мислення, пам'ять, увагу та активізувати словниковий запас, виховувати людяність, гуманність, пізнавальний інтерес, любов до слова та народних традицій, бажання самостійно вивчати мови.

Обладнання: комп'ютер, інтерактивна дошка, схематичний малюнок Європи, прапори країн Європи, кольорові олівці, заготовка дидактичного матеріалу.

Вид заходу : інтегрований інтерактивний уроку англійської та української мови

Хід заняття

ПІДГОТОВКА ДО СПРИЙМАННЯ. Існує така легенда. Створив Господь на світі звірів прудкими, сильними, птахів з крилами, які допомагали їм шугати високо в небі. Тільки людині він не дав ні великої сили, ні міцних крил. Зажурилася людина й прийшла до Бога, почала нарікати на свою долю. Всевишній вислухав скарги людини на важке життя і сказав, що має вона найцінніший скарб, якого не дано звірам і птицям.

- Як ви вважаєте, що дав Господь людині? (Відповіді дітей). Найцінніший скарб, якого не дано звірам і птицям — мову. Адже мова сильніша за будь-яку силу, швидша за найпрудкішу тварину. Пообіцяв Бог, що мова все замінить людині, ніде не дасть загинути. Однак і людина повинна розуміти, який неоціненний скарб отримала — берегти мову, як зіницю ока. А якщо втратить вона її, то загубить і душу, і силу.

II. Оголошення теми.

ВСТУПНЕ СЛОВО ВЧИТЕЛЯ. Сьогодні ми з вами поговоримо про день мови в Європі. «Єдність у різноманітті» - це девіз Європейського Союзу. ЄС навіть має свій офіційний гімн, у широкому значенні - це гімн не лише Євросоюзу, але й усієї Європи. Музика гімну взята з Дев'ятої симфонії, яку Людвіг ван Бетховен написав у 1823 р. У фінальній частині своєї симфонії Бетховен поклав на музику "Оду до радості", написану у 1785 р. Фрідріхом фон Шиллером. У цьому вірші знайшла відгук ідея братання народів, що "всі люди стануть братами".

У 1972 р. Рада Європи, яка розробила дизайн європейського прапора, схвалила бетховенську тему "Оди до радості" як свій гімн. Відомому диригенту Герберту фон Караяну було доручено написати три інструментальні аранжування - із соло для фортепіано, для духових інструментів і для симфонічного оркестру. Без слів, універсальною мовою музики, гімн виражає ідеали свободи, миру та солідарності, на яких тримається Європа.

У 1985 р. гімн було схвалено президентами та главами урядів країн ЄС як офіційний гімн Європейського Союзу. Цей гімн не має на меті замінити існуючі національні гімни країн ЄС. Гімн ЄС - це утвердження спільних цінностей та їх єднання в усьому розмаїтті національних відмінностей.

ЗВУЧИТЬ ГІМН ЄВРОПИ (Українською мовою Європейський гімн переклав М.Лукаш)

Радість, гарна іскро божя!
 Несказанно любо нам
 Увійти, царице гожа,
 В твій пресвітлий дивний храм.
 Все, що строго ділить мода,
 В'яжеш ти одним вузлом,
 Розцвітає братня згода
 Під благим твоїм крилом.

Обнімітесь, мільйони,
 Поцілуйтесь, мов брати!
 Вічний Отче доброти,
 Дай нам ласки й охорони!

Радість – всесвіту пружина,
 Радість – творчості душа,
 Дивна космосу машина
 Нею живиться й душа.
 Радість квіти розвиває

І розгін дає сонцям;
 Їх в простори пориває,
 Не відомі мудрецам.

Як у безмірі світила
 Хором райдужним пливуть,
 Браття, йдіть у славну путь,
 Що вам радість освятила.

Будь твердим в лиху годину,
 Поміч скривдженим давай,
 Всюди правду знай єдину,
 Зроду клятви не ламай,
 Не знижайсь пред потужним,
 Коли треба – важ життям!
 Шана й слава чесним, мужнім,
 Згуба підлим брехунам!

УЧИТЕЛЬ. Щорічно 26 вересня в країнах Європейського Союзу відзначають свято - Європейський день мов. Сьогодні у Європейському Союзі, до якого входять 27 країн, — 24 офіційні мови. «Мови містяться в серці європейського проекту: вони відображають різні культури і водночас є ключем до розуміння цих культур», — зазначено в одній із доповідей Європейської комісії. Мета мовної політики ЄС — збереження мовної різноманітності спільноти та сприяння оволодінню громадянами ЄС іноземними мовами.

ПОВІДОМЛЕННЯ УЧНЯ. Європейський день мов вважається традиційним святом у Європі з 2001 року і слугує для підтримки розвитку мов і їх розмаїття.

Стандартом для сучасного європейця вважається володіння, як мінімум, двома іноземними мовами. Загалом 84% європейців вважають, що кожен громадянин у ЄС повинен володіти, щонайменше, однією мовою, крім своєї рідної. Тому це свято закликає до викладання та вивчення іноземних мов, оскільки це шлях до взаєморозуміння між народами та державами.

Вчені досі не можуть точно відповісти на питання, чому вивчення іноземних мов одним людям дається дуже легко, а інші безрезультатно намагаються вивчити хоча б рідну мову. Багато хто вважає, що до цього повинна бути генетична схильність і навіть талант.

Мода на володіння іноземними мовами не проходить ніколи. Ще в 18 столітті вважалося дуже модним використовувати в мові іноземні слова. Серед європейських мов найбільш поширеними сьогодні є португальська, іспанська, французька та англійська.

В європейських інститутах офіційно рівноправно використовуються наступні мови: англійська, болгарська, угорська, грецька, датська, ірландська, іспанська, італійська, латиська, литовська, мальтійський, німецька, нідерландська, польська, португальська, румунська, словацька, словенська, фінська, французька, чеська, шведська, естонська.

Всі рішення, що приймаються офіційними органами ЄС, перекладаються на всі офіційні мови, і громадяни ЄС мають право звертатися до органів ЄС та отримувати відповідь на свої запити на будь-якій з офіційних мов.

На заходах на вищому рівні вживаються заходи щодо здійснення перекладу виступів учасників на всі офіційні мови (за необхідності).

Незважаючи на декларовану рівноправність усіх мов Союзу, з розширенням кордонів ЄС все частіше спостерігається «європейська двомовність», коли фактично в роботі інстанцій (за винятком офіційних заходів) використовуються в основному англійська, французька і, меншою мірою, німецька - при цьому будь-які інші мови використовуються в залежності від ситуації.

Збереження і розвиток мов, включаючи малі, декларується в якості офіційної мовної політики Євросоюзу. Серед способів досягнення цього зазвичай називаються

вивчення більше ніж однієї іноземної мови і продовження вивчення мов в зрілому віці.

Гра «Хто із українців знав найбільше мов»

60 - Найбільше мов серед українців знав Агатангел Кримський - український письменник, учений, перекладач. Коли його запитували скільки мов він знає, відповідав: "Мабуть, із шістдесят, а то й більше!" У дитячі роки він досконало вивчив німецьку, французьку та англійську мови. В юнацькі роки добре оволодів грецькою, турецькою, італійською, давньоєврейською і санскритом, згодом став ученим світового рівня.

19 - неокласик Михайло Драї - Хмара

15- Іван Франко знав бездоганно 15 мов

11- Леся Українка знала не лише рідну мову, ще з дитинства вона “виучила німецьку й французьку мови, сама вивчилася ще по-польськи і по-італьянськи”, - писала в листі мати Лесі. Крім того, володіла англійською, російською, болгарською, пізніше цей список поповнили латинська, грецька, єгипетська, починала вчити іспанську. Один з яскравих прикладів володіння мовами – приїзд Лесі Українки у Болгарію до дядька Михайла, де племінниця з першого дня розмовляла з ріднею українською, вільно читала наукову працю з фольклору болгарською, а у мішаних товариствах говорила одночасно чотирма мовами.

9- Михайло Коцюбинський знав дев'ять іноземних мов, серед яких грецька, кримська, циганська..

УЧИТЕЛЬ. Павло Тичина писав: “Усі ми любимо нашу співучу та дзвінку українську мову. Та це аж ніяк не означає, що нам є чужими чи далекими мови інших народів.” **ЩО ГОЛОВНЕ У СПІЛКУВАННІ ЛЮДЕЙ БУДЬ – ЯКОЮ МОВОЮ? (РОЗУМІННЯ).** А що ви робите для того, щоб краще розуміти людей у світі, більше пізнавати, сприймати інформацію? (відповідь дітей- вивчають іноземні мови). Які мови, діти, вивчаєте ви? (українську, російську, англійську). 77% європейців погоджуються з тим, що як першу іноземну мову їхні діти повинні

вивчати англійську. 90% учнів середніх шкіл усієї Європи сьогодні вивчають англійську.

БЛОК АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Learning English is important and people all over the world decide to study it as a second language. Many countries include English as a second language in their school syllabus and children start learning English in a young age.

1. English is the most commonly spoken language in the world. One out of five people can speak or at least understand English!

2. English is the language of science? of aviation, computers, diplomacy, and tourism. Knowing English increases your chances of getting a good job in a multinational company within your home country or of finding work abroad.

3. English is the official language of 53 countries. That is a lot of people to meet and speak to.

4. English is spoken as a first language by around 400 million people around the world.

5. English is the language of the media industry. If you speak English, you won't need to rely on translation and subtitles anymore to enjoy your favorite books, songs, film and TV.

6. English is also the language of the Internet. Many websites are written in English - you will be able to understand them and to take part in forums and discussions.

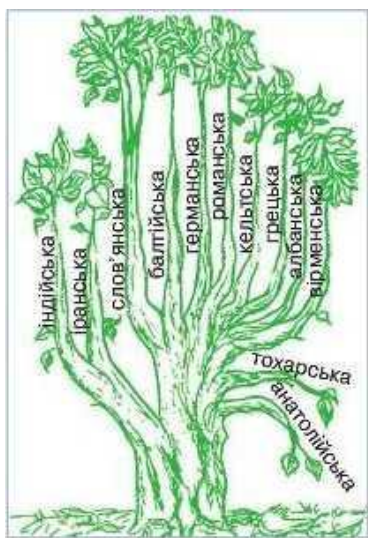
7. English is based on a simple alphabet and it is fairly quick and easy to learn compared to other languages.

8. English is not only useful - it gives you a lot of satisfaction. Making progress feels great. You will enjoy learning English, if you remember that every hour you spend gets you closer to perfection.

9. Since English is spoken in so many different countries there are thousands of schools around the world that offer programmes in English. If you speak English, there're lots of opportunities for you to find an appropriate school and course to suit your academic needs.

Звучить пісня « Hello To All The Children Of The World »

УЧИТЕЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. Діти, а ви помічали, що в українській та

Мал. 171. Генетологічне дерево
індоєвропейських мов

англійській мовах є слова схожі за звучанням? Чому так? Можливо, українська та англійська мови колись мали спільні корені, гляньте на це розкішне дерево індоєвропейської сім'ї мов. Що ми знаємо про місце нашої рідної української мови серед інших європейських мов?

ПОВІДОМЛЕННЯ УЧНЯ. МІСЦЕ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ СЕРЕД ІНШИХ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ

Українська мова належить до групи слов'янських мов. Усі слов'янські мови об'єднуються в такі підгрупи:

східнослов'янську — мови українська, білоруська,

російська; західнослов'янську — мови польська, чеська, словацька,

верхньолужицька, нижньолужицька і мертва тепер полабська;

південнослов'янську — мови болгарська, македонська, сербсько-хорватська і

словенська. Слов'янські мови становлять одну з груп індоєвропейської сім'ї мов.

Індоєвропейська мова була первинною основою ще з періоду кам'яного віку.

Про давність української мови свідчать і реліктові фольклорні твори, особливо календарно-обрядові пісні (наприклад, «А ми просо сіяли...»). Олександр Потебня, відомий вітчизняний мовознавець, стверджував, що українські веснянки й колядки існували ще в I тисячолітті до нової доби.

У складі споконвічної української лексики виділяють такі тематичні групи слів, успадкованих з індоєвропейської прамови:

1) назви предметів і явищ навколишнього середовища (небо, земля, день, ніч, озеро, болото, вогонь, вода, дим);

2) назви рослин (дерево, береза, зерно, липа, клен, лист);

3) назви тварин (звір, вовк, бобер, лось, вівця, корова, орел); 4) назви спорідненості й родинних зв'язків (тато, батько, мати, син, сестра, дід);

5) назви органів і частин тіла людей і тварин (череп, мозок, око, рука, серце);

6) назви житла, знарядь праці, продуктів (дім, двері, мед, сіль, колесо, вісь, жорна);

7) назви дій, станів, процесів (жити, іти, їсти, стояти);

8) назви на позначення господарської діяльності людини (копати, орати, місити);

9) назви якостей (білий, рудий, жовтий, довгий, короткий);

10) назви чисел (один — десять, сто, тисяча) (3 кн. «Сучасна українська літературна мова»).

УЧИТЕЛЬ. Прочитайте, будь ласка, казковий сюжет, у якому деякі слова пропущені (мабуть, постраждали від давнини). Упишіть у пропуски назви мов та мовних груп. До якої ж сім'ї та групи належить наша рідна українська мова?

МОВА-МАНДРІВНИЦЯ

Колись дуже - дуже давно, ще в _____ тисячолітті до нашої ери, жила та була собі давня мова, яку потім назвали _____. І любила вона мандрувати не лише по Європі, а й по території Індії та інших куточках Східної півкулі. Мова та була поважна й давня, нею говорили численні кочові племена. І де лишень вони зупинялися, скрізь приживалася та давня мандрівниця та лишала по собі слова, які й зараз у багатьох мовах звучать майже однаково: мама, день, сонце, _____.

Та мова, розросталась, створила свою мовну сім'ю, яку так і називали _____, і утворила багато груп _____. Уже пізніше народилася і прашурка нашої рідної мови, яку нині звать _____. Саме від неї і походять сучасні _____ мови Східної та деякої частини Західної Європи, а саме: _____.

VII. Підсумок заняття. Метод “Мікрофон”.

- Що вам сподобалося на уроці?

- Про що ви дізналися?

- Коли відзначають Європейський день мов?

- Чи появилось у вас бажання вивчати мови?

Рефлексія.

Складіть сенкан до слова «мова»:

3. Вивчаю, чую, розмовляю.

1. Мова

4. Я знаю декілька мов.

2. Українська, англійська.

5. Засіб спілкування.

УІІІ. ЗАВЕРШЕННЯ. Усі прослуховують пісню «I’am european»

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Брага С. А. Європейський день мов. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://urok-ua.com/stsenariy-vihovnogo-zahodu-yevropeyskiy-den-mov/>
2. Димек Р. Європейський клуб у школі. Навіщо? Як? Чому? - Варшава: Підручник для вчителів, учнів., 2006.-110с.
3. Європейський Союз: Словник-довідни /Упорядник М.Марченко.-К.,2006.-140с.
4. Ковальова Л., Лавранюк Д. Європейський День мов. //Англійська мова та культура.-2007.-№13.
5. Округ Г.Н. Міжнародний день мов.// Англійська мова та література.-2005.-№28
6. Товстогуз Р.П. Парад країн Європи.// Англійська мова та література.-2005.-№4.-34с.
7. Шуман Р. Що таке Європейський день?// Англійська мова та культура.-2007. - №15.-4с.
8. «Що таке Європейський Союз?»// Позакласний час.-2009.-№12.-7с.